

Beschrijving van vier scheepsmodellen, gebouwd door Harmen en Qilke Hoogeveen

M.J. Seffinga

inv.nr.

1997-134

object trefwoord:

Scheepsmodellen.

voorstelling trefwoord:

Punters; Giethoorn.

titel:

H. en G. Hoogeveen - Scheepsmodel van de punter Orse Pluut.

beschrijving:

Scheepsmodel van de Gieterse punter Orse Pluut.
Op spanten gebouwd. Schaal 1:10.

Tuigage

Steekmast in de messelbank. Niet gestaagd. Aan de mast een sprietzeil. De spriet hangt met de onderkant in een lus aan de mast. Aan de bovenkant een metalen vork die in de bovenkant van het zeil wordt gestoken. Het sprietzeil wordt met de losse broek gezeild, dat wil zeggen zonder giek. De voorkant van het zeil is met touwlussen aan de mast bevestigd. Aan de bovenkant van het voorlijk een metalen ring rond de mast die met een touw aan de bovenknop van de mast is vastgezet. De grootschoot is niet getakeld met blokken, die overigens op de hele boot niet voorkomen.

De romp

Opgebouwd uit een plat vlak, één gang en een boeisel. Ter hoogte van de bun (achter de messelbank) zijn metalen bunplaten aangebracht. Rechte voor- en achterstevensbalken.

Het model van voor naar achter

In de punt van de voorstevens een driehoekige afdekking. Dan tot aan de mast een open gedeelte. De mast staat in de messelbank. Daarachter een houten bunkist. Achter de bun is de boot weer open. Midscheeps twee zwaarden. De zwaarden hebben verdikte koppen en metalen

verstevingen langs de onderkanten. De zwaardsvallen lopen los over de boeisels en zijn binnenboord vastgezet op klampen op de spannen. In het achterschip een achterbank. Het roer hangt schuin met twee roerhaken aan de achterstevensbalk. De kop van het roer is versierd met een kroonvorm. Het helmhout valt los over de roerkop en is met een borgpen vastgezet.

Kleuren

Het onderwaterschip is groen (ook dat van het roer). De romp is aan de buitenkant gelakt. De bovenkanten van de boeisels zijn zwart. De bodem is aan de binnenkant groen geverfd. De koppen van de zwaarden zijn zwart met accenten in wit en ook het roerbeslag is zwart.

Accessoires

twee roerriemen, stander

vervaardig(st)er: Hoogeveen, H.; Sneek
 eindjaar: 1965
 materiaal: hout; textiel
 toestand: goed
 afmetingen: hoogte 53 cm
 breedte 15.5 cm
 lengte 63.5 cm

merken: geen
 verwerving: bruikleen
 verworven van: Hoogeveen, erven (L.; Sneek
 datum: 1997-05-01
 bedrag: [niet voor publicatie]
 lokatie: Pleziervaart

Tekst

Harmen Hoogeveen (1891-1970) begon met de bouw van het model van de punter in 1964. Na het moeilijke model van het Friese jacht Neptunus wilde hij een eenvoudiger model maken. Zijn vader Dijke Hoogeveen (wonende te Vierhuis) had een punter met bun, waarmee hij op het Tjeukemeer viste. Harmen Hoogeveen baseerde zijn model op tekeningen van het Stamboek Ronde en Platbodemjachten. Harmen Hoogeveen kreeg in 1964 een beroerte en kon het casco niet afmaken. Zijn zoon Dijke deed dat voor hem. Diens vrouw Iepie Hoogeveen maakte het zeil.

Harmen Hoogeveen. Geboren 10 februari 1891 en overleden 10 juli 1970. Woonde in Vierhuis. Werkte van 1903-1908 op de scheepswerf van Jan Bos te Echtenerbrug. Van 1909 tot 1914 op de werf van Auke van der Zee te Joure. Werkte mee aan de bouw van de boeiers Olga en Almeri. In de Eerste Wereldoorlog gemobiliseerd geweest.

Bij terugkomst in 1918 in dienst van machine-fabriek H. Koelstra te Balk, waar Harmens broer Hans al werkzaam was. Toen ook van Vierhuis naar Balk verhuisd. In 1934 ging het slecht met het bedrijf van Koelstra. Het werd verkocht. De gebroeders Hans en Harmen Hoogeveen kochten het bedrijf. Harmen bleef actief in het bedrijf tot 1957. De tijd van de scheepsbouw bij Auke van der Zee had grote indruk gemaakt op Harmen Hoogeveen. Hij praatte er veel over en er was een wens ooit zelf nog eens een boeier te maken. Omdat daar geen ruimte voor was, werd dat een model van een boeier.

Uilke Hoogeveen (1924-1997) is een zoon van Harmen Hoogeveen. Toen hij op zestienjarige leeftijd de MULO had voltooid, ging hij werken in het bedrijf van zijn vader. Later werd hij, na daarvoor studies te hebben gevolgd, leraar aan een technische school in Sneek.

De punter Orse Pluut is opgemeten door het Stamboek Ronde en Platbodemjachten. Afmetingen: lengte 6.35 meter, breedte 1.55 meter, holte 0.60 meter.